

Verkefnaáætlun tengd úrbótatillögum Ríkisendurskoðunar, í framhaldi af stjórnsýsluúttekt

	Tillaga – ábending Ríkisendurskoðunar	Hvar?	Verkefni Samkeppniseftirlitsins	Framvinda
1.	Innra eftirlit: Formfesta betur hlutverk, verkaskiptingu, ábyrgð og kerfisbundið verklag við innra eftirlit og skjalfesta með ítarlegri hætti en gert er.	Till. 1, bls. 16 Kafli 1.4, bls. 34	Samin verður heildstæð lýsing á innra eftirliti, til viðbótar við tékklista sem notaður hefur verið, sbr. leiðbeiningar Ríkisendurskoðunar um innra eftirlit , frá 2017.	Haust 2022
2.	Skilgreina nánar eftirlitshlutverk stjórnar í starfsreglum nr. 1226/2020 .	Till. 1, bls. 16 Kafli 1.2.2, bls. 30	Starfsreglur stjórnar verða endurskoðaðar með það fyrir augum að lýsa með ítarlegri hætti samspili eftirlitshlutverks stjórnar og þátttöku hennar í ákvörðunartöku.	Haust 2022
3.	Innleiða innri endurskoðun í samræmi við ákvæði laga um opinber fjármál	Till. 1, bls. 16 Kafli 1.4, bls. 34	1) Þarfagreining framkvæmd og óskað samstarfs við fjármálaráðuneyti (ábyrgðaraðila laga um opinber fjármál), í ljósi þess að ekki eru þekkt dæmi um að hliðstæðar stofnanir hafi tekið upp innri endurskoðun. 2) Upptaka innri endurskoðunar kallar á viðbótarfjarveitingar. Athygli ráðuneytis samkeppnismála vakin á þessu.	1) 2023 2) Í vinnslu
4.	Vinna áfram að þróun aðgengilegra leiðbeininga og hagnýtra upplýsinga um samkeppnismál, þar á meðal hvað snýr að málsmeðferð og meginsjónarmiðum við úrvinnslu samrunamála, og reglubundinni miðlun þeirra í samræmi við skilgreindar áherslur stjórnar.	Till. 2, bls. 16 Kafli 2.6, bls. 49	1) Aukið gagnsæi í meðferð samrunamála með birtingu upplýsinga um mál í vinnslu og stöðu þeirra . 2) Samantekt /leiðarlýsing fyrir leiðbeiningar- og fræðslufni Samkeppniseftirlitsins birt á heimasíðu þess. 3) Yfirfara og uppfæra almennar leiðbeiningar- og fræðslufni eftir því sem tilefni er til. 4) Ráðast í endurbætur á heimasíðunni, sem miðar að því að gera leiðbeiningar- og fræðslufni meira áberandi og aðgengilegt. 5) Endurgerð heimasíðu er kostnaðarsöm og verður athygli ráðuneytis samkeppnismála vakin á því. 6) Leita samráðs við ESA um það hversu langt eftirlitið má ganga í almennum leiðbeiningum til fyrirtækja, en reglur EES-réttar og sjónarmið um sjálfstæði eftirlitsins setja því mikilvægar skorður.	1) Lokið 2) Lokið 3) Viðvarandi 4) 2023 5) Í vinnslu 6) Viðvarandi
5.	Ljúka endurskoðun málsmeðferðar- og verklagsreglna að teknu tilliti til breytinga á skipulagi og stjórnun verkefna á undanförunum árum. Útfæra með fyllri hætti forsendur og framkvæmd	Till. 3, bls. 16 Kafli 2.5, bls. 46	1) Endurskoðun málsmeðferðarreglna er langt á veg komin og stefnt að því að kynna á næstunni.	1) Haust 2022 2) Haust 2022

	forgangsröðunar, skilgreina betur hlutverk málahóps.		<p>2) Umsagnarferli og umræðufundur („Samtal um samkeppni“), þar sem breytingar á málsmeðferðarreglum verða kynntar og leitað sjónarmiða.</p> <p>3) Liður í endurskoðun málsmeðferðar er mótun og innleiðing stafrænnar samskiptagáttar, sem ætlað er að stuðla að skilvirkari málsmeðferð. Munu nýjar málsmeðferðarreglur taka mið af nýrri samskiptagátt.</p> <p>4) Nýjar málsmeðferðarreglur taka gildi.</p> <p>5) Ítarlegri innri verklagsreglur eru einnig í endurskoðun, en þær eru til nánari fyllingar á málsmeðferðarreglum. Þar verður t.d. kveðið á um hlutverk málahóps í innra starfi. Gildistaka endurskoðaðra reglna helst í hendur við endurskoðun á málsmeðferðarreglum.</p>	<p>3) Fyrri hluta árs 2023</p> <p>4) 2023</p> <p>5) 2023</p>
6.	Marka upplýsinga- og stöðufundum gagnvart málsaðilum skýrari ramma, sérstaklega hvað varðar skjalfestingu þeirra.	Till. 3, bls. 16 Kafli 2.5, bls. 46	Ákvæði 5. gr. reglna nr. 1390/2020 , um tilkynningu samruna, verða endurskoðaðar. Taka ber þó fram að tilmæli um skjölun stöðufunda eru ekki í samræmi við viðurkennt verklag í EES-rétti. Hugað verður að því hvernig unnt er að koma til móts við tillöguna, án þess að fórna þeirri skilvirkni sem stefnt er að með stöðufundum. Leitað verður sjónarmiða hagaðila um þessa endurskoðun.	Haust 2022 / fyrri hluti árs 2023.
7.	Árangurs- og ábatamat: Reglubundið mat á ábata af starfsemi Samkeppniseftirlitsins verði nýtt við skilgreiningu áherslna, markmiða og árangursmælikvarða til framtíðar.	Till. 4, bls. 17 Kafli 3.1.5, bls. 55	<p>1) Samkeppniseftirlitið er að láta rýna endurnýjað ábatamat, sem fyrst var reiknað árið 2014 og aftur 2016, á grunni leiðbeininga OECD. Endurnýjað ábatamat tekur til ábata af rannsóknum á bannákvæðum samkeppnislaga og samrunaeftirliti. Verður ábatamatið birt þegar það hefur verið rýnt.</p> <p>2) Ætlunin er að meta ábata af samkeppniseftirlitinu með þessum hætti eigi sjaldnar en annað hvert ár.</p>	<p>1) Haust 2022</p> <p>2) Viðvarandi</p>
8.	Setja þarf fram skýrari árangursviðmið hvað snýr að samrunamálum og fylgjast betur með árangri og áhrifum samrunaskilyrða.	Till. 4, bls. 17 Kafli 3.3, bls. 57 Kafli 3.1.1, bls. 51	<p>1) Endurbætt ábatamat, sbr. lið 7 hér að framan, tekur einnig til samrunaeftirlits. Eftirlitið mun því geta birt sundurliðaðar upplýsingar um ábata af samrunaeftirliti.</p> <p>2) Dýpra hagrænt mat á ábata af einstökum íhlutum í samrunamál, sem gert er að umtalsefni í skýrslunni, er hvergi framkvæmt af hálfu samkeppniseftirlita. Um væri að ræða mjög kostnaðarsama framkvæmd sem kallar á viðbótarfjárveitingar.</p>	<p>1) Haust 2022</p> <p>2) Í vinnslu (bréf til ráðuneytis)</p>

			<p>Verður þetta tekið upp í samskiptum við ráðuneyti samkeppnismála.</p> <p>3) Í vinnslu er mat á framkvæmd skilyrða frá árinu 2008 (ekki hagrænt mat á ábata), sem nýtt verður við mótun skilyrða og íhlutana í framtíðinni.</p> <p>4) Við mat á málshraða verður málsmeðferðartími sundurliðaður með ítarlegri hætti eftir verkefnaflokkum, þ.á m. samrunamálum, sbr. umfjöllun í kafla 3.1.1.</p>	<p>3) Haust 2022 / fyrri hluti árs 2023</p> <p>4) Byrjun árs 2023, vegna ársins 2022.</p>
9.	Greina með ítarlegri hætti áhrif breyttra veltumarka, m.t.t. áhættu vegna markaðsaðstæðna og ábata af heildarstarfsemi.	Till. 5, bls. 17 Kafli 4.1.2, bls. 64 Kafli 4.1.3, bls. 68	Á ábyrgðarsviði ráðuneytis samkeppnismála. Samkeppniseftirlitið er reiðubúið til samstarfs og mun taka þetta upp í bréfi til ráðuneytisins vegna skýrslunnar.	Í vinnslu (bréf til ráðuneytis)
10.	Leggja mat á forsendur, tilhögun og framkvæmd ákvæða um samrunagjald og taka til skoðunar hvort innleiða þurfi frekari þrepaskiptingu gjaldsins, binda það við tiltekið hlutfall af veltu samrunaaðila eða hvort aðrar leiðir séu færar í því skyni að innheimt samrunagjalds sé í samræmi við umfang viðkomandi máls. Tryggja reglulega endurskoðun gjaldsins, m.t.t. verðlagsþróunar.	Till. 6, bls. 17 Kafli 5.2.5, bls. 80	Á ábyrgðarsviði ráðuneytis samrunamála. Samkeppniseftirlitið er fylgjandi tillögunni og mun taka hana upp í bréfi til ráðuneytisins vegna skýrslunnar.	Í vinnslu (bréf til ráðuneytis)
11.	Grípa til markvissra aðgerða vegna villandi samrunatilkynninga og bregðast við af festu og beita stjórnvaldssektum vegna vísvitandi villandi eða rangrar upplýsingagjafar	Till. 7, bls. 18 Kafli 5.2.1, bls. 76	<p>1) Samkeppniseftirlitið tekur undir brýningu Ríkisendurskoðunar og bendir á að álag og þröng rekstrarstaða hefur knúið eftirlitið til að forgangsraða þessum málum aftur fyrir. Málið verður tekið upp við ráðuneyti samkeppnismála í samhengi við þörf á auknu rekstrarsvigrúmi.</p> <p>2) Eftirlitið hefur kappkostað að draga úr hættunni á rangri eða ófullnægjandi upplýsingagjöf í samrunatilkynningum, með því að leggja aukna áherslu á forviðræður og framkvæma ítarlega skoðun á efni samrunatilkynninga. Eftirlitið mun við endurskoðun á reglum um tilkynningu samruna leggja enn aukna áherslu á forviðræður í þessu sambandi.</p>	<p>1) Í vinnslu (bréf til ráðuneytis)</p> <p>2) Haust 2022 / fyrri hluti árs 2023.</p>
12.	Skýra heimild til skipunar eftirlitsaðila (vegna skilyrða í sáttum í samrunamálum)	Till 8, bls. 18 Kafli 6.3, bls. 94	Reglur nr. 1390/2020 , um tilkynningu samruna, verða endurskoðaðar með það að markmiði að kveða á um heimild til skipunar eftirlitsaðila, á grundvelli 17. gr. f. samkeppnislaga.	Haust 2022 / fyrri hluti árs 2023.
13.	Útfæra nánar verklagsreglur um störf þeirra aðhald með þeim.	Till 8, bls. 18 Kafli 6.2, bls. 90	Verklagsreglur um skipan og störf eftirlitsaðila, frá 18. mars 2022, verða endurskoðaðar með hliðsjón af tillögum Ríkisendurskoðunar.	Haust 2022 / fyrri hluti árs 2023.

14.	Endurskoðun á reglum nr. 1390/2020 um tilkynningu og málsmeðferð í samrunamálum	Kafli 4, bls. 61 og áfram (almennur lærdómur af skýrslunni)	<p>Eins og rakið er í skýrslunni hefur Samkeppniseftirlitið haft í hyggju að draga saman lærdóm af beitingu núgildandi reglna um tilkynningu samruna. Verður efni skýrslunnar haft til hliðsjónar við þá endurskoðun. Mun eftirlitið kalla hagaðila til samráðs um mögulegar breytingar.</p> <p>Við endurskoðun reglnanna mun eftirlitið m.a. huga að ítarlegri ákvæðum um forviðræður þar sem til greina kemur að gera þær að meginreglu og áskilja að samrunatilkynningar verði sendar í drögum áður en til formlegrar tilkynningar kemur. Með því yrði meðferð samrunamála færð til meira samræmis við málsmeðferð margra systureftirlita og gera eftirlitinu kleift að afgreiða hærra hlutfall mála á I. fasa.</p>	Haust 2022 / fyrri hluti árs 2023.
15.	Skilgreina þolmörk forgangsröðunar, m.t.t. lögbundinna skyldna Samkeppniseftirlitsins.	M.a. kafli 2.4, bls. 42	Í skýrslunni er umfang samrunamála dregið skýrt fram, sem og sá forgangur sem Samkeppniseftirlitinu er skylt að lögum að gefa þeim málaflokki. Af skýrslunni er ljóst að þessi forgangsröðun hefur sett annarri starfsemi verulegar skorður. Verður þetta tekið upp í samskiptum við ráðuneyti samkeppnismála.	Í vinnslu (bréf til ráðuneytis)
16.	Tryggja að íslenskar samkeppnisreglur kveði á um heimildir samkeppniseftirlita og réttarvernd tjónþola í samræmi við reglur Evrópuríkja	Kafli 1.5, bls. 36 Kafli 4.1.1, bls. 62 (stöðvun tímafresta)	<p>Skýrslan dregur fram að íslensk samkeppnislög uppfylla ekki að öllu leyti þær kröfur sem gerðar eru í Evrópu. Þannig hefur tilskipun nr. 1/2019 um styrkingu samkeppnislaga ekki verið innleidd hér á landi, en t.d. eru heimildir eftirlitsins til að ráðast í húsleit þrengri en gerð er krafa um samkvæmt umræddri tilskipun. Þá er ekki til staðar heimild til að stöðva tímafresti í samrunamálum, auk þess sem tjónþolar vegna samkeppnislagabrotta búa við lakari réttarvernd er tjónþolar í ríkjum ESB.</p> <p>Verður þetta tekið upp í samskiptum við ráðuneyti samkeppnismála.</p>	Í vinnslu (bréf til ráðuneytis)